

Burcu Kösem
EKONOMİ - FINANS - SEKTÖR
PROFESYONELİ

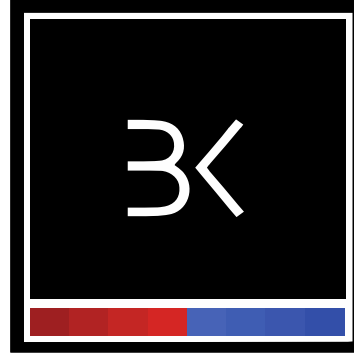

Satoshi Kambayashi

CORONA-EKONOMİ BÜLTENİ

28 Mayıs / 2021

Bu rapor; Covid-19 virüsünün dünya ekonomilerinde yarattığı ekonomik krizi, güvenilir kaynaklardan elde edilen veriler ile yansıtmaya yönelik olarak, hazırlanmıştır. Herhangi bir yatırım tavsiyesi içermez.

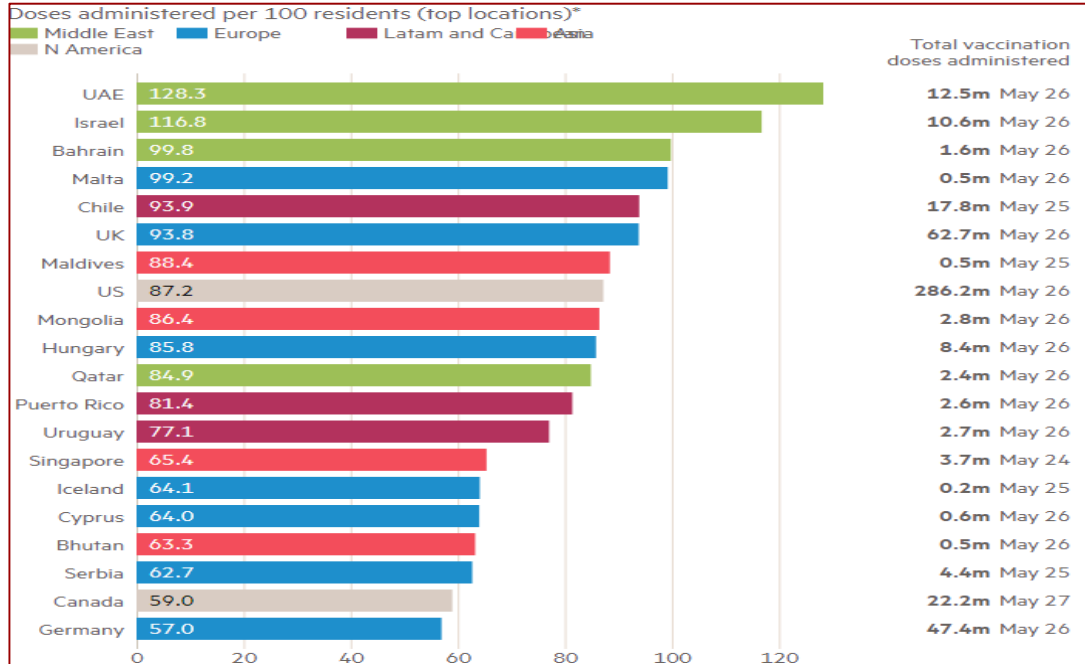

Aşı Verileri

- ❑ Pandemi sürecinden çıkış aşı parametresi ile doğru orantılı bir biçimde seyrediyor.
- ❑ Aşı üreten, en fazla aşı stoğuna sahip olan ve en çok aşılama oranına sahip ülkeler ekonomide süper ligde yarışırken, dünyanın ekonomik anlamda geri kalmış ülkeleri maalesef bu yarışta küme düşme riski taşıyor.
- ❑ Her ne kadar aşılama sürecinin başında ABD, İngiltere ve Avrupa'nın gelişmiş ülkeleri aşı stoklarının büyük bölümünü kendi rezervlerine çekmiş olsalar da küresel ekonomi liginin refahı için IMF, geçen hafta duyurduğumuz üzere 50 milyar\$'lık paket ile dünyanın %40'ını aşılacağı sonunda duyurmuş oldu.
- ❑ Ancak bu süreçten en erken şekilde çıkabilenler, en büyük puanı da toplayıp, şampiyon olma yolunda ilerleyecek.
- ❑ Maalesef ki bu şampiyonluk global olarak halen sürmekte olan Mayıs 2021 itibari ile 167,3 milyon vaka ve 3,5 milyondan fazla yaşamını yitirmiş insanın yası ve vebali üzerine kurulmuş olacak!

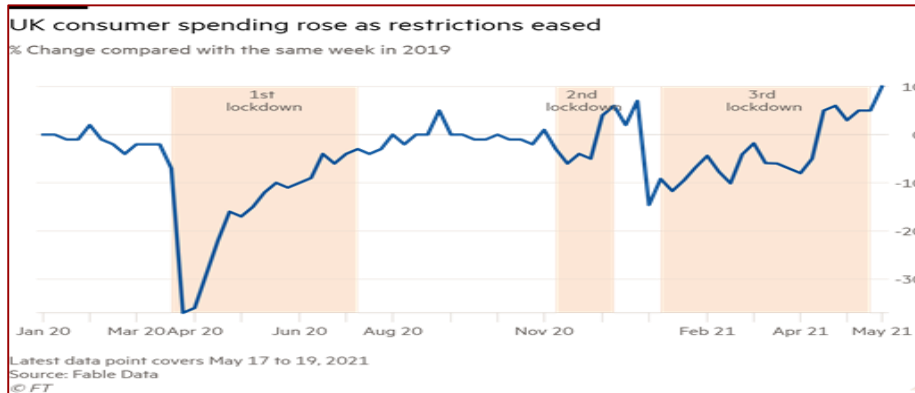
Aşı Verileri

- ❑ Bir yılı aşkın hızlı aşı araştırmaları sonucunda 230'un üzerindeki aşının çalışmaları ile en az bir ülkede kullanımda olan 7 adet aşı bulunmakta;
- ❑ Dünyada şimdiye kadar 230 ülkeden 1,777,856,031 doz aşının yapıldığı ve İsrail'in en hızlı aşılamaya sürecine sahip olduğu bilinmekle beraber; BAE, İngiltere, ABD ve AB 'nin 100 kişi başına 50'nin üzerinde bir aşılamaya oranına sahip olduğunu söyleyebiliriz. Türkiye'de bu oran 34,2'dir.
- ❑ Eylül ve Ekim ayları itibari ile %85 olasılıkla 5 milyar doz aşılamaya oranına ulaşılacağı Oxford Üniversitesi ve Dünya Sağlık Örgütü tarafından tahmin edilmektedir.

Post-Pandemi Patlaması

- ❑ Davranışsal ekonomi her ne kadar yeni bir kavram olsa da aslında belirtilerini yakın tarihte görmek olası.
- ❑ Bu hafta ilk önce aşı verilerini açıklamamızın nedeni de aslında post-pandemi sürecine geçişin dünyanın zengin kesimlerinde başladığına işaret etmektir.
- ❑ Dünya tarihinde görülen savaş ve salgın hastalık dönemlerinin sonu her zaman büyük harcama ve yatırım patlamalarına yol açmıştır.
- ❑ Kapitalist sistemler genel çerçevede olarak, doğa kuralına göre işleyen süreçleri kapsadığından önemli sıkıntıları atlatabilen insan doğası feraha çıktığında daha fazla tüketen ve belirsiz de olsa yeni üretim biçimlerine yönelen bir eğilim sergilemiştir.
- ❑ Bu konuyu yaşadığımız pandemi sürecine uyarlıysak, sinyallerin harcama bacağına Avustralya'daki restoranlar, ABD'deki alışveriş merkezleri ve İngiltere'deki sinema salonlarından geldiğini söyleyebiliriz..

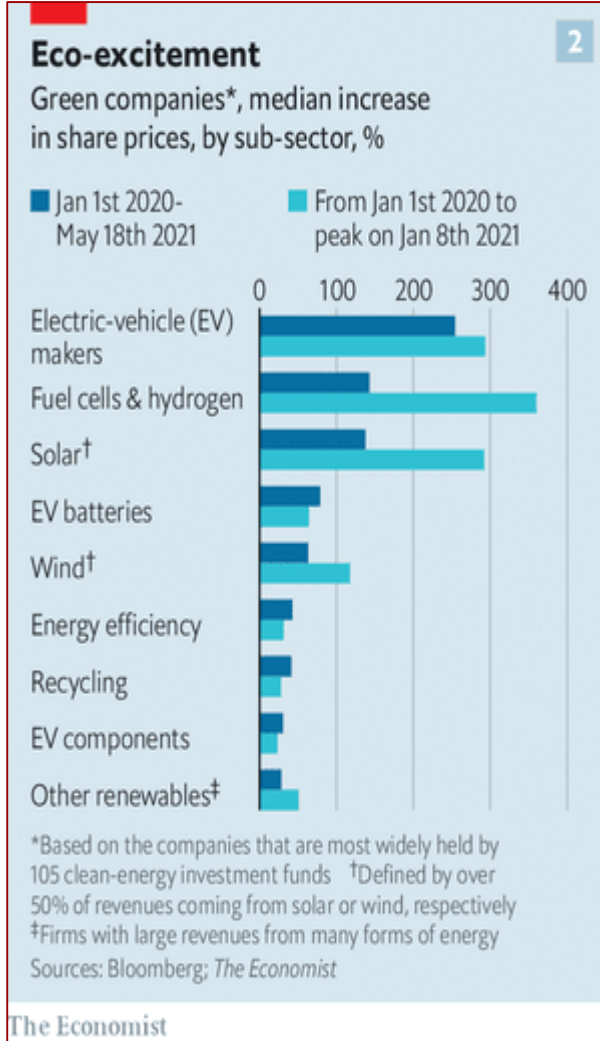

Post-Pandemi Patlaması

- ❑ Ancak bir de CAPEX, sermaye yatırımları var ki bu veriler gerçekten umut verici, hatta şaşırtıcı boyutta..
- ❑ Morgan Stanley'den bir analist 2022 sonunda küresel çapta sabit sermaye yatırımlarının pandemi öncesi seviyesinin %121'ine tırmanacağını tahmin ederken,
- ❑ IHS Markit, bu yıl sabit sermaye yatırımlarının %6'dan daha fazla artacağını tahmin ediyor. Oysa global finans krizinden sonra yatırımların kriz öncesine dönüşü iki yılı almıştı.

Küresel Yatırım Kompozisyonu

- ❑ Post pandemi sürecinde sabit sermaye yatırımlarındaki küresel artış beklentisinin oldukça umut verici olduğu bir gerçek. Ancak bu yatırımları ayrıştırarak ele almakta fayda olacaktır.
- ❑ Enerji dönüşümü kapsamında tüm dünyada teknoloji hisselerinin ardından artan pil hammaddesi lityum ve kobalt ile enerji dönüşümüne doğrudan katkısı olduğu bilinen bakır fiyatlarında bu yıl görülen artışa paralel bir de Avrupa'da yükselen karbon fiyatları var.
- ❑ Özellikle çip krizinden çıkış için Tesla, Nissan, Hyundai gibi otomotiv markalarının Çin ve Tayvan gibi ülkelerde fabrika yatırımları yaptıklarını görmekteyiz.
- ❑ Bu durum yatırım kompozisyonu içerisinde yeşil hisselerin önemli bir dinamiğe sahip olmalarını beraberinde getiriyor.

Türkiye’de Sürdürülebilir ve Yeşil Tahvil İhraçları

- ❑ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 32'nci Finansal İstikrar Raporu'nda ilk defa iklim değişikliğinden kaynaklanan finansal riskler ve çevreci finans konusunda bir çalışma yayımladı.
- ❑ Bu raporda hem dünyadaki görünüm hem de ülkemizde bankacılık sektörü sürdürülebilirlik ve yeşil tahvil ihraçlarına ilişkin bilgi ve çalışmalara yer verildi.

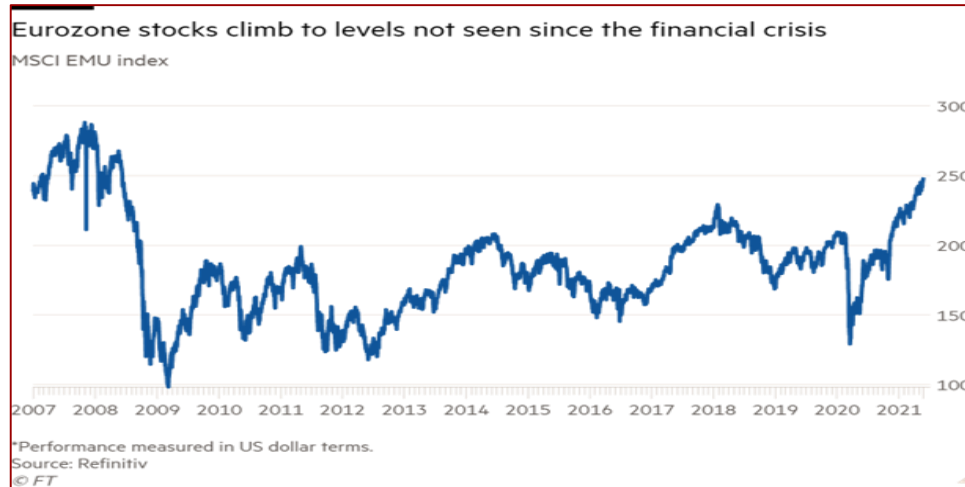
Tablo II.1.1.1: Ülkemizde Bankacılık Sektörü Sürdürülebilir ve Çevreci Tahvil İhraçları
(Milyon ABD doları)

İhraç Tarihi	Tutar	Vadesi	Türü	Para Birimi
18.05.2016	300	5 yıl	Çevreci Tahvil	ABD doları
28.03.2017	300	10 yıl	Sermaye Benzeri Çevreci Tahvil	ABD doları
30.06.2017	150	5 yıl	Çevreci Tahvil	Türk lirası
11.06.2018	75	6 yıl	Cinsiyet Eşitliği Tahvili	ABD doları
21.08.2019	50	10 yıl	Çevreci Tahvil	ABD doları
20.12.2019	50	5 yıl	Çevreci Tahvil	ABD doları
21.01.2020	50	5 yıl	Çevreci Tahvil	ABD doları
5.08.2020	50	5 yıl	Çevreci Tahvil	ABD doları
8.12.2020	750	5 yıl	Sürdürülebilir Tahvil	ABD doları
14.01.2021	350	5 yıl	Sürdürülebilir Tahvil	ABD doları
28.01.2021	600	5 yıl	Sürdürülebilir Tahvil	ABD doları

Kaynak: KAP açıklamaları ve ticari bankalardan derlenen bilgiler

ABD'de Enflasyon Endişesi & Biden

- ❑ 6 Trilyon\$'lık yeni bir teşvik paketini açıklayacak olan Biden, bu teşvikin enflasyonu zayıflatacağı iddiasında...
- ❑ ABD Başkanı bir sanayi bölgesinde yaptığı konuşmada şirketlere enflasyon nedeni ile işçi ücretlerini arttırması çağrısında bulundu ve üretim kanallarında yaşanan dar boğazların ekonomik canlanmayı geciktirdiği görüşünü ifade etti.
- ❑ ABD'de enflasyon 1990 yılından bu yana en yüksek seviyesinde gıda ve enerji fiyatlarındaki dalgalanma ile geçen ay bu ürünlerin fiyatında yıllık bazda %3,1 düzeyinde artış yaşandı.
- ❑ Açıklanacak teşvik paketi ve aşılama ile geri açılan Avrupa ekonomilerinden kaynaklı iyimser hava özellikle çift dipli resesyon yaşayan Euro bölgesi borsalarında rekor yükselişe neden oldu:

Dolar/TL 'de Dalgalı Seyir

- ❑ Dolar/TL, önemli psikolojik seviye olan 8,5'yi aşarak 8,6 ile yeni tarihi zirvesini gördü. Yükselişini hafta boyunca sürdüren Euro/TL de 10,47 ile rekor tazeledi.
- ❑ TL'nin diğer para birimlerinden negatif ayrışmasında; enflasyona dair soru işaretleri, iç siyasi gündem etkili. Yanı sıra haziranda şirketlerin borç geri ödemesi için dolar talebinin de kuru yukarı taşıdığı belirtiliyor. Bloomberg'e konuşan piyasa işlemcileri, haziranda 6,9 milyar dolarla yılın en büyük borç geri ödemesini yapmaya hazırlanan şirketlerden gelen döviz talebi ile kurun yükseldiğini belirtti.
- ❑ Tüm bunların yanında ABD ekonomisinin hızlı toparlanması Fed başta olmak üzere ekonomiye para politikası kanalıyla verilen desteklerin geri çekilmeye beklenenden daha önce başlanacağı beklentisi, gelişmekte olan ülke para birimleri genelinde satış baskısı yaratırken dış finansman ihtiyacı daha yüksek olan olan Türkiye gibi ülkeleri ise daha belirgin etkiliyor.

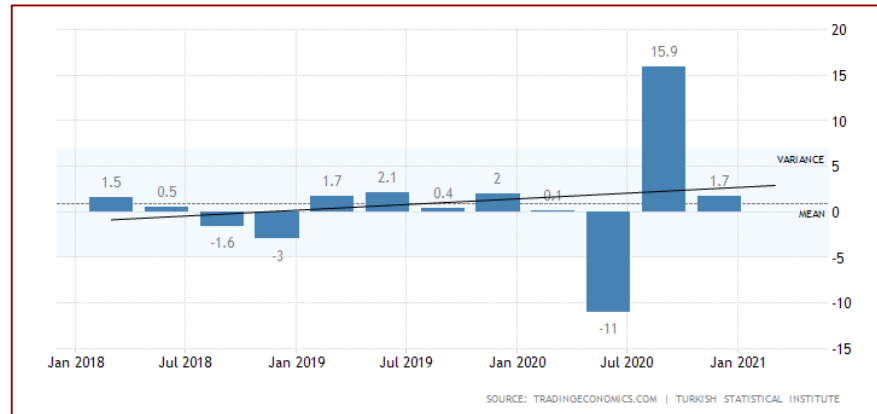
Türkiye'nin CDS Primi ve Büyüme Beklentisi

- ❑ Türkiye'nin 5 yıllık Kredi Risk Primi olan CDS (Credit Default Swap) 28 Mayıs itibari ile 400,09 seviyesinde.
- ❑ Ağırlıklı olarak 200 bandında olan 5 Yıllık Türkiye CDS'si 2018 yılından itibaren içerde/dışarıda algının bozulması, kredi notumuzdaki düşüş, dövizle borçlanma, dolar-TL kurundaki baskılama, türev limitlerinin düşürülmesi ile farklı bir platoya taşınmış oldu.

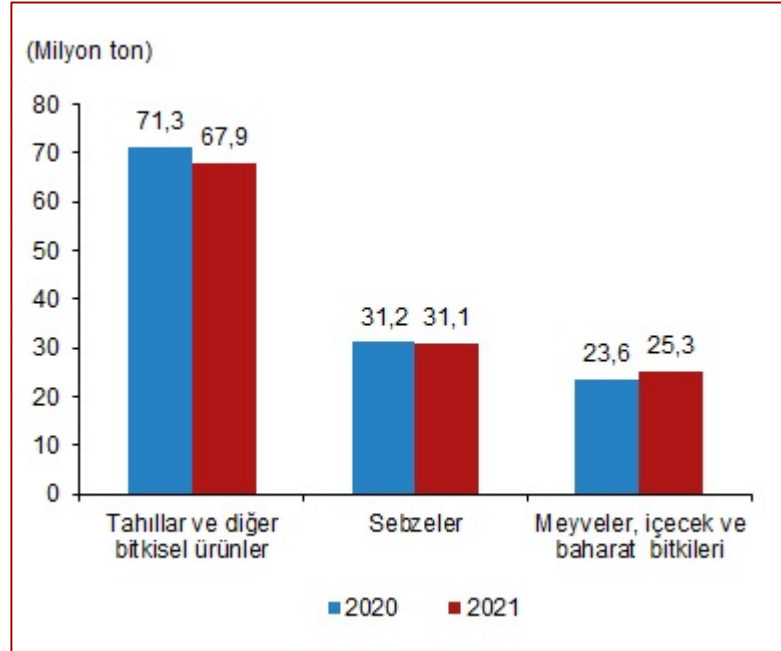
Türkiye'nin CDS Primi ve Büyüme Beklentisi

- ❑ Unicredit, Türkiye için 2021'in ilk çeyreğinde yüzde 4,4 olan büyüme tahminini yüzde 6'ya çıkardı
- ❑ Unicredit, yayımladığı bir araştırma notunda Türkiye ekonomisinin 2021'in ilk çeyreğinde yıllık yüzde 6, bir önceki döneme göre yüzde 1,2 büyümesini bekliyor. Kurum enflasyon tahmininin ise Mayıs ayı için yüzde 16,9 olduğunu belirtti.
- ❑ Morgan Stanley 2021 yılının ilk çeyreğinde büyümenin yıllık bazda yüzde 5,3 olarak gerçekleşeceğini öngördü. Çeyreklik olarak bakıldığında ise kurumun beklentisi yüzde 1,25 oldu.
- ❑ Morgan Stanley analistleri büyümeye tüketim harcamalarındaki toparlanmanın ve ithalattaki güçlü performansa karşın dış talebin katkı sunacağını belirtti. Tüm bu değerlendirmelerin ardından kurum 2021 yılı tamamı için büyümenin yüzde 4,8 olacağını tahmin etti.

Bitkisel Üretim 1.Tahmini, 2021

- ❑ Üretim miktarlarının, 2021 yılının ilk tahmininde bir önceki yıla göre tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde %4,7, sebzelerde %0,3 azalacağı, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde %7,1 oranında artacağı tahmin edildi.
- ❑ Buna göre üretim miktarlarının 2021 yılında yaklaşık olarak tahıllar ve diğer bitkisel ürünlerde 67,9 milyon ton, sebzelerde 31,1 milyon ton, meyveler, içecek ve baharat bitkilerinde 25,3 milyon ton olarak gerçekleşeceği tahmin edildi.

Ekonomik Güven Endeksi, Mayıs 2021

- Ekonomik güven endeksi Nisan ayında 93,9 iken, Mayıs ayında %1,3 oranında azalarak 92,6 değerine düştü. Ekonomik güven endeksindeki düşüş, tüketici, reel kesim (imalat sanayi), hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endekslerindeki düşüşlerden kaynaklandı.
- Tüketici güven endeksi bir önceki aya göre Mayıs ayında %3,6 oranında azalarak 77,3 değerini, reel kesim güven endeksi bir önceki aya göre %0,3 oranında azalarak 107,1 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %1,1 oranında azalarak 102,2 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,1 oranında azalarak 100,9 değerini aldı. İnşaat sektörü güven endeksi %3,0 oranında artarak 79,6 değerini aldı.

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Nisan	Mayıs	Nisan	Mayıs
Ekonomik güven endeksi	93,9	92,6	-5,1	-1,3
Tüketici güven endeksi	80,2	77,3	-7,5	-3,6
Reel kesim güven endeksi	107,4	107,1	-2,5	-0,3
Hizmet sektörü güven endeksi	103,3	102,2	-2,0	-1,1
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	103,1	100,9	-5,6	-2,1
İnşaat sektörü güven endeksi	77,3	79,6	-3,1	3,0

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir.

Dış Ticaret İstatistikleri, Nisan 2021

- ❑ Türkiye'nin ihracatı Nisanda geçen yılın aynı ayına göre yüzde 109,2 artarak 18 milyar 786 milyon dolar, ithalatı yüzde 61,1 yükselişle 21 milyar 844 milyon dolar olarak gerçekleşti.
- ❑ Dış ticaret açığı Nisan'da geçen yılın aynı ayına göre yüzde 33,2 azalarak 3 milyar 58 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı Nisan 2020'de yüzde 66,2 iken geçen ay yüzde 86'ya çıktı.

